

Retten til å koble fra – regulering av fjernarbeid/hjemmekontor

Fafo-frokost 8. desember 2022. Anne Mette Ødegård

Industrial relations
**Telework in the EU:
Regulatory frameworks and
recent updates**

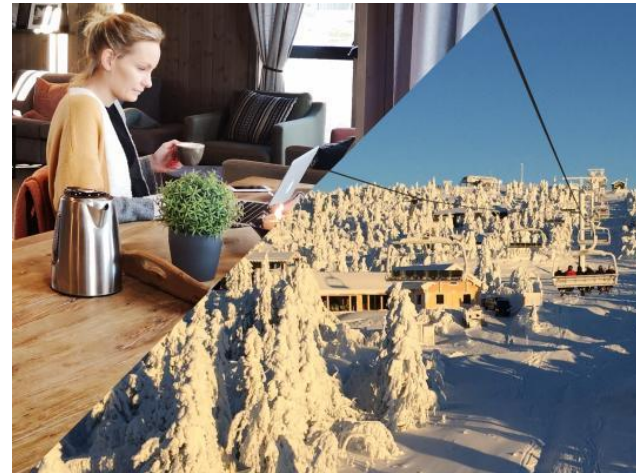

Working conditions
**Right to disconnect:
Exploring company practices**

Fjernarbeid

...ethvert arbeid knyttet til arbeidsavtalen hvor arbeid, som kunne ha vært utført hos arbeidsgiver, blir utført andre steder på jevnlig basis (1-5 dager per uke). Kan være flere alternative arbeidssteder.

Hjemmekontor og koronapandemi

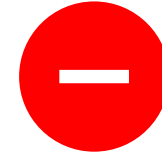

- Før pandemien: **5** prosent jobbet jevnlig hjemme
- Under pandemien: Om lag halvparten jobbet hjemme
- Etter pandemien: **65** prosent ønsker å jobbe hjemme flere ganger per måned

Fordeler og ulemper

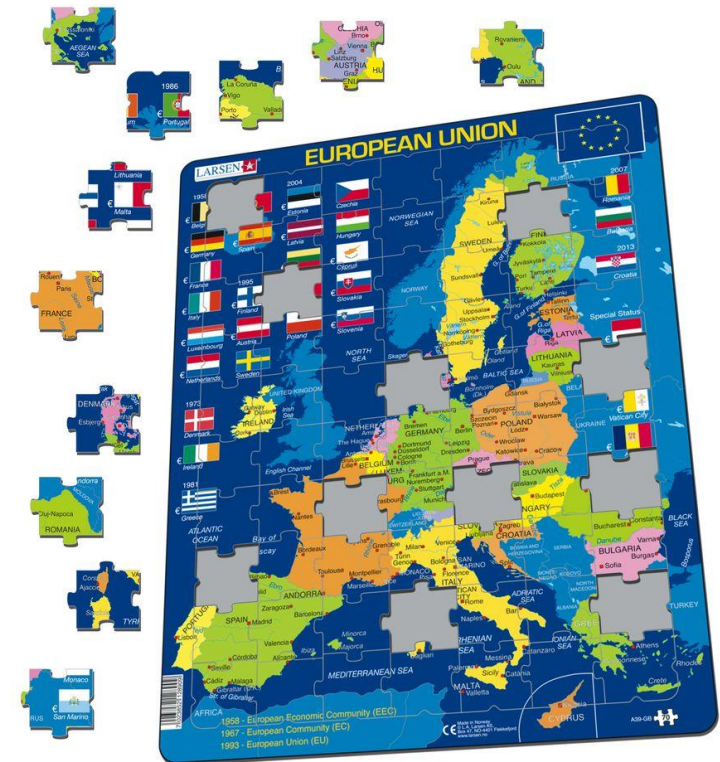
- ✓ Jobbskaping/bevaring
- ✓ Inkludering
- ✓ Fleksibilitet og autonomi
- ✓ Bedre balanse mellom arbeid og fritid
- ✓ Forbedret kommunikasjon og samarbeid

- ✓ Ekskludering
- ✓ Grenseløst - forventning om 24/7 tilgjengelighet
- ✓ Økt arbeidsintensitet
- ✓ Uklare skiller mellom arbeid og fritid
- ✓ Sosial isolasjon
- ✓ Fravær av arbeidsgiveransvar

Hvordan reguleres fjernarbeid?

- Stor variasjon mellom landene
- Kombinasjon av lovgivning og kollektive avtaler
 - Nasjonale avtaler
 - Sektoravtaler
 - Lokale avtaler på virksomhetsnivå

Sentrale områder i reguleringene

- Definisjon av fjernarbeid
- Systemer for fjernarbeid
- Arbeidstid og retten til å koble av
- Helse, miljø og sikkerhet
- Kompensasjon for kostnader

Nasjonale reguleringer

- Halvparten unntatt fordi de bare arbeider hjemme av og til (basert på antall dager eller prosent av arbeidstiden)
- Krav om individuelle avtaler
- Frivillighetsprinsipp
- Krav om risikovurderinger (HMS)
- Utstyr
- Personvern
- Tilgang til opplæring
- Psykososiale forhold
- Informasjon og konsultasjon

One size fits all?

- Kombinasjon:
lovregulering,
kollektive avtaler,
individuelle avtaler

Retten til å koble fra

- Mulighet for å frigjøre seg fra arbeid og avstå fra å lese e-post eller annen jobb-relatert kommunikasjon utenfor arbeidstid.

The screenshot shows the Dagsavisen website with a red header. The main article is titled "Lovfester rett til å logge av" (Law establishes the right to log off). The sub-headline reads: "En ny lov pålegger franske bedrifter å hindre at arbeidstakere blir utslitt fordi de er pålogget jobben til alle døgnets tider." (A new law obliges French companies to prevent employees from being exhausted because they are logged into work 24/7). Below the text is a photograph of four people sitting around a table in a modern office setting, engaged in a meeting. The website also features several advertisements for Eucerin (25% discount), Nikko Vaporiz 3 (399,-), and Propub Shakes (159,-).

Mange spørsmål – få klare svar

- Hvor mye av ekstraarbeidet skyldes at man er tilgjengelig?
- Hva er forventningene fra ledelsen?
- Hva er «selvforskyldt»?
- Hvor mye tid brukes på denne type kontakt?
- Hvor mye arbeid utføres som resultat av denne type kontakt?
- For mange arbeidsoppgaver: kulturen i virksomheten eller andre årsaker?

Hva skjer på EU-nivå?

- Europaparlamentet ber EU-kommisjonen foreslå lovgivning (januar 2021)
- Det europeiske råd anbefaler partene å se nærmere på muligheter og risiko ved hjemmearbeid og vurdere nasjonale handlingsplaner
- Forhandlinger mellom de europeiske partene har startet

Avtaler på virksomhetsnivå

Case-studies

Ny rapport fra Eurofound som offentliggjøres i dag

Working conditions
**The rise in telework:
Impact on working conditions
and regulations**

